

بررسی عوامل اجتماعی و فرهنگی بر گرایش جوانان به جنس مخالف در دانشگاه صنعتی اصفهان

حمید کشاورز، ناهید رضایی پور

n.rezaipour@gmail.com

چکیده

روابط بین دو جنس در سراسر دنیا و از جنبه های مختلف، همواره موضوعی در خور بررسی بوده است، اما به نظر می رسد در هیچ کشوری همچون ایران این موضوع چالش بر انگیز و مسئله ساز نبوده است. دانشگاه یکی از محیط هایی است که در آن فرصت برای برقراری روابط بین دو جنس فراهم است. از سوی دیگر دانشجویان و فارغ التحصیلان دانشگاهها یکی از منابع مهم هنجار در جامعه محسوب می شوند و شناخت ارزشها و هنجارهای حاکم بر آنان در این باره می تواند محققان و عالمان اجتماعی را در پیش بینی برخی از واقعیت های این مسئله در سایر اقشار جامعه یاری نماید. هدف از این پژوهش، بررسی عوامل اجتماعی و فرهنگی موثر بر گرایش جوانان به ارتباط با جنس مخالف در دانشجویان دانشگاه صنعتی اصفهان است. این پژوهش از نوع توصیفی- تحلیلی بوده و جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان زن و مرد دانشگاه صنعتی اصفهان می باشد. نمونه مورد نظر در این پژوهش ۳۷۰ نفر (۱۲۶ زن، ۲۴۴ مرد) است که به روش طبقه ای متناسب با حجم از میان تمامی رشته ها انتخاب شده است. در این تحقیق از یک پرسشنامه شامل ۳۵ سوال ندر زمینه های فرهنگی و اجتماعی محقق ساخته، با پایایی ۰/۶۶، استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار spss18 و از روش آماری ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شده است. نتایج به دست آمده نشان می دهد بین متغیرهای استفاده از روابط مجازی، تماشای برنامه های ماهواره، داشتن گرایشهای مذهبی، گرایش به مد و باور دانشجویان و گرایش به جنس مخالف در سطح (۰/۰۵) رابطه معنادار وجود دارد. اما بین شکل و اندازه خانواده، بافت جنسیتی دانشگاه، پایبندی به فرهنگ ایرانی و امکانات سرگرم کننده در گرایش به جنس مخالف، رابطه معنادار در سطح (۰/۰۵) وجود ندارد. تحلیل رگرسیون استفاده از روابط مجازی ۶۵ درصد، استفاده از ماهواره ۶۰ درصد، گرایشهای مذهبی ۵۶ درصد، گرایش به مد ۶۰ درصد و باورهای دانشجویان ۶۴ درصد گرایش به جنس مخالف را در سطح (۰/۰۵) تبیین می کند. با توجه به نتایج به دست آمده در این پژوهش، می توان با تاثیرگذاری بر عوامل اجتماعی- فرهنگی، بر شیوه روابط دختر و پسر از آسیب های ناشی از آن پیشگیری نمود. واژه های کلیدی: گرایش به جنس مخالف، تغییرات فرهنگی، شرایط اجتماعی، خانواده.

مقدمه

افراد به برقراری رابطه نیاز ذاتی دارند. مطالعات بیانگر آن است که مردم، به طور متوسط ۷۰ درصد اوقات خود را صرف ارتباط با دیگران می کنند و قسمت اعظم رفتار آنان تحت عنوان رفتار ارتباطی نامیده می شود.

رفتارهای ارتباطی با اهداف مختلفی صورت می گیرد یا عقلانی و در جستجوی به حداکثر رساندن شانس افراد در رسیدن به هدف است یا بر مبنای ارزش است یا سنتی است که علت دوام و استمرار آن وجه اعتقادی و سنتی آن است یا عاطفی است که شامل دوستی، خویشاوندی و روابط همسایگی است. که این رابطه عاطفی و دوستی، در ارتباط با جنس مخالف شرایط متفاوتی را به وجود می آورد. زمانی که این ارتباط پیش از ازدواج برقرار می شود به جهت پیچیدگی رابطه ممکن است چندین هدف مختلف را داشته یا بر حسب شرایط و انگیزهها، نوع شخصیت و جنسیت افراد نیازهای متفاوتی را تعقیب می نماید. هم اکنون بیش از ۱۴ میلیون دختر و پسر ایرانی در سن ازدواج قرار دارند (اداره کل مرکز آمار، مرکز آمار ایران: ۱۳۸۹) از این رو بررسی نیازهای اساسی این افراد و دلایل گرایش آنها به ارتباط با جنس مخالف، از اهمیت فراوانی برخوردار است. چرا که تامین نا مناسب و نا صحیح این نیازها یا قرار گرفتن آنها در مسیر نادرست فرد را به لحاظ روحی و روانی و در روابط اجتماعی و زندگی خانوادگی با مشکلات عدیده ای رو به رو خواهد کرد. دختر و پسر در رابطه متقابل ممکن است در معرض فعالیت های مضر زیادی قرار بگیرند که به سبب وجود عشق در رابطه سوء استفاده به نظر نرسد اما در واقع آنان وارد روابط آسیب زا شده اند و خود از آن بی خبرند. در چنین روابطی یکی از طرفین از دیگری سوء استفاده می کند که ممکن است از نوع جنسی یا جسمی باشد. حتی ممکن است افراد نا خواسته در معرض موقعیتی خطرناک همچون تجاوز جنسی و بار داری قرار بگیرند (یوسفی، ۱۳۸۶: ۲۶).

بنا به شواهد، سالانه حدود ۸۰ هزار جنین به صورت قانونی و غیر قانونی در کشور سقط می شود. بیش تر دختران و زنانی که سقط جنین می کنند، کم تر از ۲۵ سال دارند که شاید دلایل مهم آن، روابط نا مشروع پیش از ازدواج باشد (شاه آبادی، ۱۳۹۰: ۳۷۲).

دانشگاه یکی از محیط هایی است که در آن، فرصت هایی برای برقراری روابط پیش از ازدواج فراهم است. از سوی دیگر دانشجویان و فارغ التحصیلان دانشگاهها یکی از منابع مهم هنجار در جامعه محسوب می شوند و شناخت ارزشها و هنجارهای حاکم بر رفتار آنان در این باره می تواند محققان و عالمان اجتماعی را در پیش بینی واقعیتهای مسئله در سایر اقشار جامعه یاری نماید. منظور از معاشرت و دوستی دختر و پسر، پیش از ازدواج و بدون محرمیت است که با انگیزه های مختلفی مانند صمیمیت، رفاقت، دل بستگی، فعالیت جنسی، تعهد، مراقبت و مبادله طرفین شکل می گیرد و در قالب دوستی و قرارهای عاشقانه به منظور ازدواج، دوستی های خیابانی، هم خانگی و شکل های دیگر تداوم می یابد. (موحد، ۱۳۸۵: ۲۸) لذا این بررسی شامل ارتباطات اجتماعی جوانان با اهداف آموزشی یا فعالیت شغلی نمی شود. در این پژوهش می خواهیم عوامل موثر بر این روابط را بررسی کنیم.

در نهایت با توجه به مطالب مطرح شده پیرامون اهمیت نقش فرهنگ و شرایط اجتماعی به گرایش به جنس مخالف در دانشگاه و سلامت فکر و روح و روان قشر جوان و بخصوص دانشجویان که از اقشار مستعد و برگزیده جامعه و سازندگان فردای کشور هستند، محقق موضوع رساله خود را بررسی تاثیر عوامل اجتماعی و فرهنگی در گرایش دانشجویان دانشگاه صنعتی اصفهان به جنس مخالف انتخاب نموده است.

فصل اول این پروژه تحقیقی به موضوعاتی از قبیل، تعریف موضوع و اهمیت آن، اهداف، سؤالهای تحقیق، و تعریف اصطلاحات مربوط به تحقیق اختصاص داده شده است.

بیان مسئله

عموما اعتقاد بر این است که توسعه اقتصادی بسیاری از جوامع را در جاده نوگرایی قرار داده است. در قرن بیستم ما شاهد انقلاب اطلاعاتی و به همراه آن فروپاشی فواصل زمانی و مکانی بودیم. به همراه تحولات در عرصه اجتماع این دگرگونی‌ها و علاوه بر آنها، ابتدا در کشورهای صنعتی رخ داد اما به تدریج به جوامع دیگر گسترش یافت.

این تحولات همه عرصه‌های عمومی و خصوصی زندگی افراد جامعه را تحت تاثیر قرار داده و موجب شده است تا پدیده‌ای اجتماعی پیشین به اشکال جدید خود نمایی کنند. نوگرایی و جهانی شدن با ایجاد فرصت‌های ارتباطی وسیع (از طریق رسانه‌های مختلف به ویژه دیجیتالی) بین فرهنگ‌ها، موجب تعاملات وسیع اجتماعی و فرهنگی بین جوامع گوناگون با فرهنگ‌های متفاوت شده‌اند. این امر سبب شده است تا مردم جوامع مختلف از نوع زندگی اعضای جوامع دیگر اطلاعات پیدا کرده از رفتار و اندیشه‌های آنها ایده‌های جدید بگیرند و زندگی خود را با آنها مقایسه کنند. همین مسئله موجب شده است که اعضای یک جامعه در مقابل خود الگوهای رفتاری متعددی را مشاهده کنند و این امکان برای آنها فراهم آمده تا از میان آنها یکی و یا ترکیبی از چند نوع الگوی رفتاری را که در برخی از موارد متناقض نیز می‌نمایند انتخاب کنند.

انتخاب سبک‌های مختلف زندگی آن چنانکه افراد و یا گروه‌ها می‌خواهند سبب شده است تا پدیده‌های که پیشتر مساله اجتماعی تبدیل شوند. یکی از این پدیده‌ها دوستی دختر و پسر پیش از ازدواج است. دوستی یکی از نیازهای مهم زندگی انسان از دیرباز بوده و نقش مهمی در زندگی مردم ایفا نموده است. کلینگر در مطالعه‌ای که در سال ۱۹۷۷ میلادی انجام داده است، بیان می‌کند که بسیاری از افراد مورد مطالعه وی، دوستی را موجب معنادار شدن زندگی شان دانسته‌اند. (آزاد ارمکی، ۱۳۷۹: ۲۶)

از سوی دیگر روابط گروه همسالان نقش مهمی را در زندگی جوانان ایفا می‌کند و کشف هویت‌های اجتماعی شان و همچنین جدایی از خانواده و تحمل فشار را برای آنها تسهیل می‌سازد. بسیاری از مطالعاتی که بر روی پیوندهای گروه‌های همسالان انجام شده دوستی را مورد آزمون قرار داده‌اند، اما تعداد محدودی از این مطالعات به بررسی دوستی و گرایش به جنس مخالف پرداخته‌اند. کوتاه آنکه دوستی به نوعی از روابط بین شخص اطلاق می‌شود که شامل هنجارهای مهربانی و مسئولیت هستند. اما در این میان یکی از مسائلی که می‌تواند دوستی را به معضلی اجتماعی تبدیل کند رابطه دو جنس مخالف با یکدیگر به خصوص در دوران نوجوانی و جوانی است. در این نوع دوستی دو نفر از جنس متفاوت دست به تجاربی می‌زنند که در دوستی با همسالان خود تجربه نمی‌کنند.

جامعه ایران جامعه‌ای جوان است که هر ساله تعداد زیادی از نوجوانان به سن ازدواج می‌رسند اما به دلایل مختلف از جمله ادامه تحصیلات به خصوص در سطح دانشگاهی و مشکلات اقتصادی ازدواج گروهی از آنها به تاخیر می‌افتد، اما این تاخیر مانع از آن نمی‌شود که تمایلات به جنس مخالف نیز با آن فروکش کند. آنچه امروزه دوستی دختر و پسر را در جامعه ایران به مسائلی اجتماعی تبدیل کرده است تعارض بین نگرش‌های مذهبی و سنتی از یک سو و نگرش‌های جدید از سوی دیگر است. نگرش اولی خواهان مرزبندی‌های جنسیتی و رعایت قواعد و مقررات مرتبط با

ارتباطات جنسیتی است و می‌کوشد روابط دو جنس را پیش از ازدواج محدود کند، اما نگرش دوم حاصل تماس با فرهنگ‌های دیگر بخصوص فرهنگ‌های غربی غیر دینی و مانند آنهاست، این حساسیت‌ها را نشان نمی‌دهد و به نوعی تشویق نیز می‌کند. این نوع نگرش معمولاً از طریق رسانه‌های جدید همچون اینترنت و ماهواره به طور مستقیم و غیر مستقیم تبلیغ، اشاعه و تقویت می‌شود. این رسانه‌ها بیشتر ارزش‌های فرهنگی جامعه خود را رواج می‌دهند و معمولاً حساسیت زیادی در خصوص حد و مرزهای دوستی ندارند. اشاعه این رفتارهای اجتماعی می‌تواند به دگرگونی ارزشی در جامعه و رابطه پذیرفته شده بین دو جنس در جامعه ایران منجر شود و نظام خانواده و ازدواج را تهدید کند. پاسخ‌های جنسی انسان ترکیبی پویا از شناخت است و مورد توجه بسیاری از محققان و پژوهشگران بوده است، گرایش به جنس مخالف به دلیل تجربی، یک پدیده ذاتی است. انسان نیازمند شناخت است، شناختی که در تمام ابعاد زندگی نه تنها زندگی محدود و انحصاری درون خانه، بلکه زندگی گسترده و بیکران درون جامعه پهن‌آور انسانی در کره زمین، انسان را به کارمی‌آید. روانشناسی زن و مرد، چهارچوبی است منطبق بر آخرین یافته‌های علمی و پاسخی است به نیاز شناختی جامعه‌ی امروز ایران که از لاک خود سر بیرون آورده و تشنه علم است. (کیهان‌نیا، ۱۳۷۷: ۸۴)

۱-۲- اهمیت تحقیق

امروزه سازمان آموزش عالی به حق از پیچیده‌ترین و بزرگترین ابداعات و صناعات بشری به حساب می‌آید و هدف از آموزش عالی، توسعه افکار انسان‌ها و ایجاد ژرف‌نگری و خلاقیت، خودآگاهی، آزاداندیشی و تعالی در جامعه است. در واقع برای رسیدن به توسعه همه‌جانبه و ایجاد یک جامعه سالم که امروزه هدف اصلی جوامع بشری می‌باشد، آموزش عالی، ابزار و وسیله مهمی محسوب می‌شود، چرا که همواره می‌تواند ترکیب مناسبی از امکانات انسانی را در راستای اهداف و تمدن بشری بکار گیرد و طبیعی است که نظام آموزشی در چنین محیطی دیگر نخواهد توانست بر ماهیت سنتی، که مفهومی مکانیکی و مجرد از انسان، تکنولوژی، محیط و آینده را تداعی می‌کند، اتکا کرده و به بقا و رشد خود ادامه دهد. (طراویان، ۱۳۸۳: ۱۴)

برای رسیدن به این مهم، شرایط اجتماعی- فرهنگی دانشگاه از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است زیرا عرصه را برای شکفته شدن و رشد کردن استعدادهای گوناگون و توانش‌های مختلف بدنی و روانی- عاطفی و گرایش‌های مختلف اجتماعی- فرهنگی می‌سازد و نیروی سازندگی و ابداع را در آنها تقویت کرده و شکوفا می‌سازد. ایران جزو جوانترین کشورهای دنیاست. بیش از ۲۰ درصد جمعیت این سرزمین در گروه سنی ۱۵-۲۵ سال قرار دارند. عده دانشجویان ما نزدیک چهار و نیم میلیون نفر است. بیشتر افراد مجرد هستند و در دانشگاه‌های مختلف در کنار هم به تحصیل می‌پردازند. در متن دگرگونی‌های جسمی و روانی و با آمیزه شورمندانانه جوانی و عشق است که دوستی با جنس مخالف و پیوند با او پیدا می‌شود

با این بیان چون دوستی جوانان با جنس مخالف ریشه در طبیعت انسانی آنها دارد و واقعیتی است که با جلوه‌گری‌های مثبت و منفی خود را بر ما می‌نمایاند و تحمیل می‌کند، نه می‌توان با این کشش تند و بهنجار مبارزه کرد و نه درست است که عنان این میل سرکش را در اختیار خود جوانان قرار داد.

جوانی با همه زیبایی و شکوه، دوران نابخردی و بی‌پروایی است و جوان به فرموده حضرت علی(ع): «آرزومند بیش از توان»، «سوداگر غرور» و «به خاک افتاده شهوت‌ها» است. از سوی دیگر گزینه جنسی، نیرومندترین کششی است که خداوند در وجود انسان قرار داده است. به گونه‌ای که بعضی از مفسران قرآن کریم یکی از مصداق‌های بارز کریمه

«خلق الانسان ضعيفا» (نساء، ۲۸) را ناتوانی آدمی در برابر سرکشی های این میل دانسته و نیایش «پروردگارا چیزی که در توان ما نیست بر گرده ما منه» (بقره، ۲۸۶) را درباره آن ذکر کرده اند.

۱-۳-اهداف تحقیق:

۱-۳-۱- هدف کلی: بررسی عوامل اجتماعی و فرهنگی موثر بر گرایش جوانان به ارتباط با جنس مخالف در دانشجویان دانشگاه صنعتی اصفهان.

۱-۳-۲-اهداف جزئی:

- ۱- شناختن و تشریح گرایش جوانان به جنس مخالف
  - ۲- تعیین رابطه میان خصوصیات دموگرافیک جوانان و ارتباط با جنس مخالف
  - ۳- بررسی رابطه بین عوامل اجتماعی بر گرایش جوانان به جنس مخالف
  - ۴- بررسی رابطه بین عوامل فرهنگی بر گرایش جوانان به جنس مخالف
- ۱-۴- فرضیه های تحقیق:
- ۱- بنظر می رسد بین شکل و اندازه خانواده و میزان گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.
  - ۲- بنظر می رسد بین بافت جنسیتی دانشگاه و میزان گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.
  - ۳- بنظر می رسد بین میزان استفاده از روابط مجازی در بین دانشجویان و میزان گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.
  - ۴- بنظر می رسد بین استفاده از ماهواره و میزان و میزان گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.
  - ۵- بنظر می رسد بین میزان گرایشهای مذهبی و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.
  - ۶- بنظر می رسد بین میزان گرایش به مد در بین دانشجویان و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.
  - ۷- بنظر می رسد بین باورهای افراد نسبت به پیامد ارتباط و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.
  - ۸- بنظر می رسد بین میزان پایبندی به فرهنگ ایرانی و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.
  - ۹- بنظر می رسد بین امکانات سرگرم کننده و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.

جامعه آماری

جامعه آماری مورد مطالعه، شامل کلیه دانشجویان دختر و پسر دانشگاه صنعتی اصفهان در سال تحصیلی ۹۳-۹۲ می باشد. تعداد جامعه آماری مورد مطالعه بنا بر گزارش اداره ی آموزش کل دانشگاه در سال مذکور، حدود ۹۰۰۰ نفر هستند.

۳-۳- حجم نمونه و روش نمونه گیری

در این تحقیق برای محاسبه حجم نمونه از جدول کرجسی و مورگان (حسن زاده، ۱۳۸۸) استفاده شده است که تعداد نمونه مورد نیاز بر اساس حجم جامعه آماری ۳۶۸ نفر محاسبه گردید.

نمونه مورد نظر در این پژوهش با استفاده از روش نمونه‌گیری طبقه‌ای متناسب با حجم به دست آمد. به این صورت که در ابتدا، با استفاده از آمار موجود دانشگاه صنعتی اصفهان، تعداد کل دانشجویان استخراج و سپس تعداد نمونه، متناسب با تعداد دانشجویان در هر یک از ۱۳ دانشکده، و با در نظر گرفتن سه مقطع و از هر دو جنس (زن و مرد)، انتخاب شد که لیست کامل آن‌ها در جدول (۳-۱) آمده است و در نهایت تعداد ۴۰۰ پرسشنامه به صورت تصادفی بین دانشجویان توزیع گردید. از این تعداد ۳۰ پرسشنامه به دلیل ناقص بودن از تحلیل‌ها کنار گذاشته شدند و تعداد ۳۷۰ پرسشنامه مورد تحلیل قرار گرفت.

روش‌های آماری تجزیه و تحلیل داده‌ها

تجزیه و تحلیل به عنوان فرایندی از روش علمی، یکی از پایه‌های اساسی هر روش تحقیقی است. در این تحقیق تجزیه و تحلیل آماری در دو سطح توصیفی و استنباطی انجام خواهد گرفت. در سطح آمار توصیفی از فراوانی، درصد، نمودار، میانگین و انحراف استاندارد و در سطح آمار استنباطی از ضریب هم‌بستگی پیرسون برای بررسی رابطه بین متغیرهای تحقیق و رگرسیون همزمان برای توانپیش‌بینی‌کنندگی ابعاد اجتماعی و فرهنگی موثر بر گرایش به جنس مخالف به عنوان متغیر ملاک استفاده شد. هم‌چنین تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از نرم‌افزار آماری spss 19 صورت گرفت.

- بررسی فرضیه اول

برای بررسی این فرضیه، در سطح $0/05$ آزمون زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد:

H_0 : به نظر می‌رسد بین شکل و اندازه خانواده و میزان گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود ندارد.

H_1 : به نظر می‌رسد بین شکل و اندازه خانواده و میزان گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.

متغیرهای شکل و اندازه خانواده با استفاده از سوالات ۸ تا ۱۴ پرسشنامه (پیوست) سنجیده می‌شود. برای بررسی ارتباط بین متغیرهای شکل، اندازه و ارتباط با جنس مخالف از رگرسیون که یک روش معمول در اندازه‌گیری ارتباط است استفاده می‌شود. از آن‌جا که متغیر پاسخ (ارتباط با جنس مخالف) یک متغیر اسمی دو وجهی (باینری) است، از روش رگرسیون لجستیک استفاده می‌شود. چنان‌چه این مدل معنادار گردد می‌توان از ارتباط بین این متغیرها و احتمال ارتباط با جنس مخالف را با استفاده از مدل (براساس متغیرهای مستقل) تخمین زد. پرسشنامه‌های معتبر برای انجام این آزمون شامل ۲۴۳ مورد بود (مابقی افراد به یک یا چند سوال از این بخش پاسخ نداده بودند). جدول ۶ آزمون معناداری رگرسیون را نشان می‌دهد. بر اساس مقدار سطوح معناداری به دست آمده آزمون رگرسیون معنادار نیست.

جدول ۶-۴- آزمون معناداری مدل رگرسیون لجستیک برای متغیرهای شکل، اندازه خانواده و ارتباط با جنس مخالف

سطح معناداری	درجه آزادی	آماره کای دو	
۰/۸۹۶	۸	۳/۵۳۹	Step
۰/۸۹۶	۸	۳/۵۳۹	Block
۰/۸۹۶	۸	۳/۵۳۹	Model

مطابق جدول ۷ مقدار ضریب تعیین رگرسیون مدل برابر ۰/۰۱۴ است که باز هم نشان دهنده نامناسب بودن مدل است زیرا تنها ۱/۴ درصد از تغییرات متغیر پاسخ توسط متغیرهای پیشگو بیان می‌شود. بنابراین نتایج جداول ۶ و ۷، فرض صفر رد نمی‌شود. به عبارت دیگر بین متغیرهای شکل و اندازه خانواده و ارتباط با جنس مخالف رابطه معناداری وجود ندارد.

بررسی فرضیه دوم

برای بررسی این فرضیه، در سطح ۰/۰۵ آزمون زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد:

H_0 : به نظر می‌رسد بین بافت جنسیتی دانشگاه و میزان گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود ندارد.

H_1 : به نظر می‌رسد بین بافت جنسیتی دانشگاه و میزان گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.

با توجه به این که هر دو متغیر مورد بررسی اسمی و دو وجهی هستند، به منظور بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی فی^۱ استفاده می‌شود. مقدار این ضریب بین ۱ و -۱ قرار دارد و هر چقدر به ۱ یا -۱ نزدیک‌تر باشد، نشان‌دهنده ارتباط قوی‌تری بین این دو متغیر است. نتایج این بررسی در جدول ۸ نشان داده شده است.

جدول ۸-۴-آزمون همبستگی بین جنسیت و ارتباط با جنس مخالف

سطح معناداری	مقدار ضریب همبستگی فی	کل	ارتباط با جنس مخالف		متغیر	
			ندارم	دارم	مرد	زن
۰/۴۱۰	-۰/۰۴۳	۲۴۴	۱۳۴	۱۱۰	مرد	جنسیت
		۱۲۵	۶۳	۶۲	زن	
		۳۶۹	۱۹۷	۱۷۲	کل	

طبق جدول ۸ مقدار ضریب همبستگی برابر ۰/۰۴۳- به دست آمده است که نشان‌دهنده یک ارتباط بسیار ضعیف بین جنسیت و گرایش به جنس مخالف می‌باشد. همچنین سطح معناداری آزمون برابر ۰/۴۱۰ به دست آمده که بزرگ‌تر از ۰/۰۵ است. بنابراین دلیلی بر رد فرض صفر وجود ندارد. در واقع این مطلب که بین بافت جنسیت و ارتباط با جنس مخالف رابطه معناداری وجود ندارد، تایید می‌شود.

- بررسی فرضیه سوم

برای بررسی این فرضیه، در سطح ۰/۰۵ آزمون زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد:

H_0 : به نظر می‌رسد بین میزان استفاده از روابط مجازی در بین دانشجویان و میزان گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود ندارد.

H_1 : به نظر می‌رسد بین میزان استفاده از روابط مجازی در بین دانشجویان و میزان گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.

میزان استفاده از روابط مجازی با استفاده از سوالات ۱۵ تا ۱۹ پرسشنامه (پیوست) سنجیده می‌شود. با توجه به این که میزان استفاده از روابط مجازی یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور

¹Phi

بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۹ نشان داده شده است.

طبق جدول ۹ سطح معناداری آزمون برابر $0/000$ می‌باشد که کوچک‌تر از $0/05$ است و فرض صفر رد می‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود دارد اما با توجه به مقدار ضریب همبستگی ($0/316$) میزان این ارتباط چندان قوی به نظر نمی‌رسد.

برای بررسی دقیق‌تر ارتباط بین متغیر روابط مجازی و ارتباط با جنس مخالف از رگرسیون استفاده می‌شود. از آن‌جا که متغیر پاسخ (ارتباط با جنس مخالف) یک متغیر اسمی دو وجهی (باینری) است، از روش رگرسیون لجستیک استفاده می‌گردد. پرسشنامه‌های معتبر برای انجام این آزمون شامل ۳۶۶ مورد بود (مابقی افراد به یک یا چند سوال از این بخش پاسخ نداده بودند).

جدول ۱۰ آزمون معناداری رگرسیون را نشان می‌دهد. بر اساس مقدار سطوح معناداری به دست آمده آزمون رگرسیون معنا دار است.

جدول ۱۰-۴- آزمون معناداری مدل رگرسیون لجستیک برای متغیر روابط مجازی و ارتباط با جنس مخالف

سطح معناداری	درجه آزادی	آماره کای دو	
$0/000$	۱	۳۹/۰۷۸	Step
$0/000$	۱	۳۹/۰۷۸	Block
$0/000$	۱	۳۹/۰۷۸	Model

مطابق جدول ۱۱ مقدار ضریب‌تعیین رگرسیون مدل برابر $0/101$ است. بنابراین با وجود این‌که مدل معنادار است درصد کمی ($10/1$ درصد) از تغییرات متغیر پاسخ توسط متغیر پیشگو بیان می‌شود.

با توجه به جدول ۱۲، احتمال برآورد صحیح گرایش به جنس مخالف برابر با $51/5$ درصد است. به عبارت دیگر در این نمونه $51/5$ درصد از کسانی که گرایش به جنس مخالف دارند به درستی تشخیص داده می‌شوند. در مجموع میزان صحت مدل $65/6$ درصد برآورد شده است.

جدول ۱۲-۴ دسته‌بندی متغیر پاسخ

درصد برآورد صحیح	پیش‌بینی شده		مشاهده شده
	ارتباط با جنس مخالف		
	بله	خیر	
$77/9$	۴۳	۱۵۲	خیر
$51/5$	۸۸	۸۳	بله
$65/6$			درصد پوشش

جدول ۱۳ مقادیر برآورد شده ضرایب هرکدام از متغیرهای مستقل در ستون B مشخص شده است. همچنین آزمون معناداری هرکدام از ضرایب برآورد شده در ستون سطح معناداری آمده است. باین نتایج مشخص میشود که متغیر استفاده از روابط مجازی در مدل معنادار است.

جدول ۱۳-۴ - متغیرهای مدل رگرسیون لجستیک برای متغیر روابط مجازی و ارتباط با جنس مخالف

Exp(B)	سطح معناداری	درجه آزادی	آماره والد	خطای معیار	B	
۰/۲۲۹	۰/۰۰۰	۱	۳۳/۰۲۷	۰/۲۵۷	-۱/۴۷۴	روابط مجازی
۱۸/۲۰۱	۰/۰۰۰	۱	۲۹/۳۸۴	۰/۵۳۵	۲/۹۰۱	ثابت مدل

بررسی فرضیه چهارم

برای بررسی این فرضیه، در سطح ۰/۰۵ آزمون زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد:

H_0 : به نظر می‌رسد بین میزان استفاده از ماهواره در بین دانشجویان و میزان گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود ندارد.

H_1 : به نظر می‌رسد بین میزان استفاده از ماهواره در بین دانشجویان و میزان گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.

میزان استفاده از ماهواره با استفاده از سوال ۲۰ پرسشنامه (پیوست) سنجیده می‌شود. با توجه به این که استفاده از ماهواره یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۱۴ نشان داده شده است.

طبق جدول ۱۴ سطح معناداری آزمون برابر ۰/۰۰۰ می‌باشد که کوچک‌تر از ۰/۰۵ است و فرض صفر رد می‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود دارد. با توجه به مثبت بودن مقدار ضریب همبستگی نتیجه می‌شود که این دو متغیر با یکدیگر رابطه مستقیم دارند، به عبارت دیگر با افزایش استفاده از ماهواره، گرایش به جنس مخالف افزایش می‌یابد هر چند که با توجه به مقدار آن (۰/۲۳۱) میزان این ارتباط چندان قوی نیست.

برای بررسی دقیق‌تر ارتباط بین میزان استفاده از ماهواره و ارتباط با جنس مخالف از رگرسیون استفاده می‌شود. آن‌جا که متغیر پاسخ (ارتباط با جنس مخالف) یک متغیر اسمی دو وجهی (باینری) است، از روش رگرسیون لجستیک استفاده می‌گردد. پرسشنامه‌های معتبر برای انجام این آزمون شامل ۳۶۷ مورد بود (باقی افراد به یک یا چند سوال از این بخش پاسخ نداده بودند).

جدول ۱۵ آزمون معناداری رگرسیون را نشان می‌دهد. بر اساس مقدار سطوح معناداری به دست آمده آزمون رگرسیون معنادار است.

جدول ۱۵-۴ - آزمون معناداری مدل رگرسیون لجستیک برای متغیر استفاده از ماهواره و ارتباط با جنس مخالف

سطح معناداری	درجه آزادی	آماره کای دو
--------------	------------	--------------

۰/۰۰۰	۱	۱۹/۸۲۳	Step
۰/۰۰۰	۱	۱۹/۸۲۳	Block
۰/۰۰۰	۱	۱۹/۸۲۳	Model

مطابق جدول ۱۶ مقدار ضریب تعیین رگرسیون مدل برابر ۰/۰۵۳ است. بنابراین با وجود این که مدل معنادار است درصد کمی (۵/۳ درصد) از تغییرات متغیر پاسخ توسط متغیر پیشگو بیان می‌شود.

جدول ۱۶-۴- خلاصه مدل رگرسیون لجستیک برای متغیر استفاده از ماهواره و ارتباط با جنس مخالف

Nagelkerke R Square	Cox & Snell R Square	-2 Log likelihood
۰/۰۷۰	۰/۰۵۳	۴۸۷/۵۰۵

با توجه به جدول ۱۷، احتمال برآورد صحیح گرایش به جنس مخالف برابر با ۴۰/۱ درصد است. به عبارت دیگر در این نمونه ۴۰/۱ درصد از کسانی که گرایش به جنس مخالف دارند به درستی تشخیص داده می‌شوند. در مجموع میزان صحت مدل ۶۰/۲ درصد برآورد شده است.

جدول ۱۷-۴- دسته‌بندی متغیر پاسخ

پیش‌بینی شده		مشاهده شده	
درصد برآورد صحیح	ارتباط با جنس مخالف		ارتباط با جنس مخالف
	بله	خیر	
۷۷/۹	۴۳	۱۵۲	خیر
۴۰/۱	۶۹	۱۰۳	بله
۶۰/۲			درصد پوشش

در جدول ۱۸ مقادیر برآورد شده ضرایب هر کدام از متغیرهای مستقل در ستون B مشخص شده است. همچنین آزمون معناداری هر کدام از ضرایب برآورد شده در ستون سطح معناداری آمده است. با این نتایج مشخص می‌شود که متغیر استفاده از ماهواره در مدل معنادار است.

جدول ۱۸-۴- متغیرهای مدل رگرسیون لجستیک برای متغیر استفاده از ماهواره و ارتباط با جنس مخالف

Exp(B)	سطح معناداری	درجه آزادی	آماره والد	خطای معیار	B	
۰/۶۳۷	۰/۰۰۰	۱	۱۸/۸۲۷	۰/۱۰۴	-۰/۴۵۱	استفاده از ماهواره
۳/۴۴۹	۰/۰۰۰	۱	۱۳/۸۱۹	۰/۳۳۳	۱/۲۳۸	ثابت مدل

بررسی فرضیه پنجم

فرضیه پنجم ارتباط بین میزان گرایش‌های مذهبی و گرایش به جنس مخالف را بررسی می‌کند. با توجه به اینکه اعتقادات مذهبی و شرکت در مناسبت‌های مذهبی تا حدی دو مقوله جدا از هم هستند و سوالات پرسشنامه (سوالات ۳۲ تا ۳۵) نیز به گونه‌ای طراحی شده‌اند که پاسخ آن‌ها قابل ادغام با یکدیگر نیست، این فرضیه به دو زیر فرض تقسیم‌بندی می‌شود.

زیر فرض اول عبارت است از (۳۴ و ۳۵):

H_0 : به نظر می‌رسد بین میزان اعتقادات مذهبی و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود ندارد.

H_1 : به نظر می‌رسد بین میزان اعتقادات مذهبی و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.

و زیر فرض دوم عبارت است از (۳۲ و ۳۳):

H_0 : به نظر می‌رسد بین میزان شرکت در مناسبت‌های مذهبی و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود ندارد.

H_1 : به نظر می‌رسد بین میزان شرکت در مناسبت‌های مذهبی و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.

با توجه به این که اعتقادات مذهبی یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۱۹ نشان داده شده است.

طبق جدول ۱۹ سطح معناداری آزمون برابر $0/030$ می‌باشد که کوچک‌تر از $0/05$ است و فرض صفر رد می‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود دارد. با توجه به علامت ضریب همبستگی ($-0/113$) این ارتباط در جهت عکس می‌باشد. به عبارت دیگر افراد با اعتقاد مذهبی بالاتر رابطه کمتری با جنس مخالف دارند. البته با توجه به مقدار همبستگی، میزان ارتباط این دو متغیر چندان قوی نمی‌باشد.

برای بررسی دقیق‌تر ارتباط بین میزان اعتقادات مذهبی و ارتباط با جنس مخالف از رگرسیون استفاده می‌شود. از آن جا که متغیر پاسخ (ارتباط با جنس مخالف) یک متغیر اسمی دو وجهی (باینری) است، از روش رگرسیون لجستیک استفاده می‌گردد. پرسشنامه‌های معتبر برای انجام این آزمون شامل ۳۶۶ مورد بود (مابقی افراد به یک یا چند سوال از این بخش پاسخ نداده بودند)

جدول ۲۰ آزمون معناداری رگرسیون را نشان می‌دهد. بر اساس مقدار سطوح معناداری به دست آمده آزمون رگرسیون معنادار است.

جدول ۲۰-۴ - آزمون معناداری مدل رگرسیون لجستیک برای متغیر اعتقادات مذهبی و ارتباط با جنس مخالف

سطح معناداری	درجه آزادی	آماره کای دو	
۰/۰۳۰	۱	۴/۷۲۹	Step
۰/۰۳۰	۱	۴/۷۲۹	Block
۰/۰۳۰	۱	۴/۷۲۹	Model

مطابق جدول ۲۱ مقدار ضریب تعیین رگرسیون مدل برابر $0/013$ است. بنابراین با وجود این که مدل معنادار است درصد کمی ($1/3$ درصد) از تغییرات متغیر پاسخ توسط متغیر پیشگو بیان می‌شود. با توجه به جدول ۲۲، احتمال برآورد صحیح گرایش به جنس مخالف برابر با 31 درصد است. به عبارت دیگر در این نمونه 31 درصد از کسانی که گرایش به جنس مخالف دارند به درستی تشخیص داده می‌شوند. در مجموع میزان صحت مدل $56/8$ درصد برآورد شده است.

جدول ۲۲-۴- دسته‌بندی متغیر پاسخ

پیش‌بینی شده			مشاهده شده	
درصد برآورد صحیح	ارتباط با جنس مخالف			
	بله	خیر	خیر	بله
۷۹/۵	۴۰	۱۵۵	خیر	ارتباط با جنس مخالف درصد پوشش
۳۱	۵۳	۱۱۸	بله	
۵۶/۸			درصد پوشش	

در جدول ۲۳ مقادیر برآورد شده ضرایب هر کدام از متغیرهای مستقل در ستون B مشخص شده است. همچنین آزمون معناداری هر کدام از ضرایب برآورد شده در ستون سطح معناداری آمده است. با این نتایج مشخص می‌شود که متغیر اعتقادات مذهبی در مدل معنادار است.

جدول ۲۳-۴- متغیرهای مدل رگرسیون لجستیک برای متغیر اعتقادات مذهبی و ارتباط با جنس مخالف

Exp(B)	سطح معناداری	درجه آزادی	آماره والد	خطای معیار	B	
۱/۶۵۷	۰/۰۳۲	۱	۴/۶۰۵	۰/۲۳۵	۰/۵۰۵	اعتقادات مذهبی
۰/۳۸۳	۰/۰۱۶	۱	۵/۷۶۴	۰/۴۰۰	-۰/۹۶۰	ثابت مدل

با توجه به این که میزان شرکت در مناسبات مذهبی یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۲۴ نشان داده شده است.

طبق جدول ۲۴ سطح معناداری آزمون برابر $0/117$ می‌باشد که بزرگ‌تر از $0/05$ است و فرض صفر رد نمی‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود ندارد.

۶.۳.۴ بررسی فرضیه ششم

برای بررسی این فرضیه، در سطح $0/05$ آزمون زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد:

H_0 : به نظر می‌رسد بین میزان گرایش به مد در بین دانشجویان و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود ندارد.

H_1 : به نظر می‌رسد بین میزان گرایش به مد در بین دانشجویان و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد. گرایش به مد با استفاده از سوال ۲۲، ۲۷ و ۲۸ پرسشنامه (پیوست) سنجیده می‌شود. با توجه به این که گرایش به مد یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۲۵ نشان داده شده است.

جدول ۲۵-۴ - آزمون همبستگی بین گرایش به مد و ارتباط با جنس مخالف

ضریب همبستگی	ارتباط با جنس مخالف	گرایش به مد
ارتباط با جنس مخالف	۱	۰/۳۹۰ (۰/۰۰۰)

طبق جدول ۲۵ سطح معناداری آزمون برابر ۰/۰۰۰ می‌باشد که کوچک‌تر از ۰/۰۵ است و فرض صفر رد می‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود دارد. با توجه به مثبت بودن مقدار ضریب همبستگی نتیجه می‌شود که این دو متغیر با یکدیگر رابطه مستقیم دارند، به عبارت دیگر با افزایش مدگرایی، گرایش به جنس مخالف افزایش می‌یابد.

برای بررسی دقیق‌تر ارتباط بین گرایش به مد و ارتباط با جنس مخالف از رگرسیون استفاده می‌شود. از آن جا که متغیر پاسخ (ارتباط با جنس مخالف) یک متغیر اسمی دو وجهی (باینری) است، از روش رگرسیون لجستیک استفاده می‌گردد. پرسشنامه‌های معتبر برای انجام این آزمون شامل ۳۶۰ مورد بود (مابقی افراد به یک یا چند سوال از این بخش پاسخ نداده بودند). جدول ۲۶ آزمون معناداری رگرسیون را نشان می‌دهد. بر اساس مقدار سطوح معناداری به دست آمده آزمون رگرسیون معنادار است.

جدول ۲۶-۴ - آزمون معناداری مدل رگرسیون لجستیک برای متغیر گرایش به مد و ارتباط با جنس مخالف

آماره کای دو	درجه آزادی	سطح معناداری
۵۸/۲۴۷	۱	۰/۰۰۰
۵۸/۲۴۷	۱	۰/۰۰۰
۵۸/۲۴۷	۱	۰/۰۰۰

مطابق جدول ۲۷ مقدار ضریب تعیین رگرسیون مدل برابر ۰/۱۴۹ است. بنابراین با وجود این که مدل معنادار است درصد کمی (۱۴/۹ درصد) از تغییرات متغیر پاسخ توسط متغیر پیشگو بیان می‌شود. با توجه به جدول ۲۸، احتمال برآورد صحیح گرایش به جنس مخالف برابر با ۵۰ درصد است. به عبارت دیگر در این نمونه ۵۰ درصد از کسانی که گرایش به جنس مخالف دارند به درستی تشخیصی داده می‌شوند. در مجموع میزان صحت مدل ۶۳/۱ درصد برآورد شده است.

پیش‌بینی شده		ارتباط با جنس مخالف		مشاهده شده	
درصد برآورد صحیح	بله				
		۷۴/۵	۴۹	۱۴۳	خیر
۵۰	۸۴	۸۴	بله		
۶۳/۱			درصد پوشش		

در جدول ۲۹ مقادیر برآورد شده ضرایب هر کدام از متغیرهای مستقل در ستون B مشخص شده است. همچنین آزمون معناداری هر کدام از ضرایب برآورد شده در ستون سطح معناداری آمده است. با این نتایج مشخص میشود که متغیر گرایش به مد در مدل معنادار است.

جدول ۲۹-۴ - متغیرهای مدل رگرسیون لجستیک برای متغیر گرایش به مد و ارتباط با جنس مخالف

Exp(B)	سطح معناداری	درجه آزادی	آماره والد	خطای معیار	B	
۰/۳۲۰	۰/۰۰۰	۱	۴۷/۹۹۴	۰/۱۶۴	-۱/۱۳۹	گرایش به مد
۲۰/۰۸۲	۰/۰۰۰	۱	۴۱/۵۳۳	۰/۴۶۵	۳	ثابت مدل

بررسی فرضیه هفتم

برای بررسی این فرضیه، در سطح ۰/۰۵ آزمون زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد:

H_0 : به نظر می‌رسد بین باورهای دانشجویان و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود ندارد.

H_1 : به نظر می‌رسد بین باورهای دانشجویان و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.

باورهای دانشجویان با استفاده از سوال ۲۳، ۲۴ و ۲۶ پرسشنامه (پیوست) سنجیده می‌شود. با توجه به این که گرایش به مد یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۳۰ نشان داده شده است.

طبق جدول ۳۰ سطح معناداری آزمون برابر ۰/۰۰۰ می‌باشد که کوچک‌تر از ۰/۰۵ است و فرض صفر رد می‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود دارد. با توجه به مثبت بودن مقدار ضریب همبستگی نتیجه می‌شود که این دو متغیر با یکدیگر رابطه مستقیم دارند.

برای بررسی دقیق‌تر ارتباط بین باورهای دانشجویان و ارتباط با جنس مخالف از رگرسیون استفاده می‌شود. از آن جا که متغیر پاسخ (ارتباط با جنس مخالف) یک متغیر اسمی دو وجهی (باینری) است، از روش رگرسیون لجستیک استفاده می‌گردد. پرسشنامه‌های معتبر برای انجام این آزمون شامل ۳۶۲ مورد بود (مابقی افراد به یک یا چند سوال از این بخش پاسخ ندادند).

جدول ۳۱ آزمون معناداری رگرسیون را نشان می‌دهد. بر اساس مقدار سطوح معناداری به دست آمده آزمون رگرسیون معنادار است.

جدول ۳۱-۴- آزمون معناداری مدل رگرسیون لجستیک برای متغیر باورهای دانشجویان و ارتباط با جنس مخالف

سطح معناداری	درجه آزادی	آماره کای دو	
۰/۰۰۰	۱	۶۳/۹۴۹	Step
۰/۰۰۰	۱	۶۳/۹۴۹	Block
۰/۰۰۰	۱	۶۳/۹۴۹	Model

مطابق جدول ۳۲ مقدار ضریبتعیینرگرسیون مدل برابر ۰/۱۶۲ است. بنابراین با وجود این که مدل معنادار است درصد کمی (۱۶/۲ درصد) از تغییرات متغیر پاسخ توسط متغیر پیشگو بیان می‌شود. با توجه به جدول ۳۳، احتمال برآورد صحیح گرایش به جنس مخالف برابر با ۶۴/۷ درصد است. به عبارت دیگر در این نمونه ۶۴/۷ درصد از کسانی که گرایش به جنس مخالف دارند به درستی تشخیص داده می‌شوند. در مجموع میزان صحت مدل ۶۴/۴ درصد برآورد شده است.

جدول ۳۳-۴- دسته‌بندی متغیر پاسخ

درصد برآورد صحیح	پیش‌بینی شده		مشاهده شده
	ارتباط با جنس مخالف		
	بله	خیر	
۶۴/۱	۶۹	۱۲۳	خیر
۶۴/۷	۱۱۰	۶۰	بله
۶۴/۴			درصد پوشش

در جدول ۳۴ مقادیر برآورد شده ضرایب هر کدام از متغیرهای مستقل در ستون B مشخص شده است. همچنین آزمون معناداری هر کدام از ضرایب برآورد شده در ستون سطح معناداری آمده است. با این نتایج مشخص می‌شود که متغیر باورهای دانشجویان در مدل معنادار است.

جدول ۳۴-۴- متغیرهای مدل رگرسیون لجستیک برای متغیر باورهای دانشجویان و ارتباط با جنس مخالف

Exp(B)	سطح معناداری	درجه آزادی	آماره والد	خطای معیار	B	
۰/۲۶۸	۰/۰۰۰	۱	۵۱/۲۷۰	۰/۱۸۴	-۱/۳۱۷	باورهای دانشجویان
۲۳/۵۲۴	۰/۰۰۰	۱	۴۵/۴۸۱	۰/۴۶۸	۳/۱۵۸	ثابت مدل

بررسی فرضیه هشتم

برای بررسی این فرضیه، در سطح ۰/۰۵ آزمون زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد:

H_0 : به نظر می‌رسد بین میزان پایبندی به فرهنگ ایرانی در بین دانشجویان و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود ندارد.

H_1 : به نظر می‌رسد بین میزان پایبندی به فرهنگ ایرانی در بین دانشجویان و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.

پایبندی به فرهنگ ایرانی با استفاده از سوال ۲۹ پرسشنامه (پیوست) سنجیده می‌شود. با توجه به این که پایبندی به فرهنگ ایرانی یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۳۵ نشان داده شده است. طبق جدول ۳۵ سطح معناداری آزمون برابر $0/410$ می‌باشد که بزرگ‌تر از $0/05$ است و فرض صفر رد نمی‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود ندارد.

۹.۳.۴ بررسی فرضیه نهم

برای بررسی این فرضیه، در سطح $0/05$ آزمون زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد:

H_0 : به نظر می‌رسد بین امکانات سرگرم‌کننده دانشگاه و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود ندارد.

H_1 : به نظر می‌رسد بین امکانات سرگرم‌کننده دانشگاه و گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد.

امکانات سرگرم‌کننده با استفاده از سوال ۲۵، ۳۰ و ۳۱ پرسشنامه (پیوست) سنجیده می‌شود. با توجه به این که امکانات سرگرم‌کننده یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۳۶ نشان داده شده است. طبق جدول ۳۶ سطح معناداری آزمون برابر $0/640$ می‌باشد که بزرگ‌تر از $0/05$ است و فرض صفر رد نمی‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود ندارد.

فرضیه اول: بنابر نتایج جداول ۶ و ۷، فرض صفر رد نمی‌شود. به عبارت دیگر بین متغیرهای شکل و اندازه خانواده و ارتباط با جنس مخالف رابطه معناداری وجود ندارد.

پژوهشی که این دو متغیر را در رابطه با هم مورد بررسی قرار داده باشد، در داخل و خارج کشور یافت نشد. این یافته با نتایج دکتر فریده خلیج آبادی فراهانی، دکتر امیرهوشنگ مهریار در سال ۱۳۸۹ همسو نمی‌باشد.

احتمالاً نبودن رابطه‌ی معنادار بین این دو متغیر در پژوهش حاضر به این علت می‌باشد که گرایش به جنس مخالف یک مسئله ارگانیکی بوده و در همه افراد جوان پس از بروز اتفاقات خاص زنانگی و مردانگی به صورت ذاتی وجود دارد و به نظر می‌رسد تنها نقش خانواده در این میان آگاهی دادن به جوانان و ایجاد بستر مناسب روحی و روانی برای آنان می‌باشد تا بتوانند انتخاب بهتری داشته و با اطلاعاتی که از پدر و مادر خود گرفته، موقعیتهای مناسبتری برای خود رقم برند چه بسا خانواده‌هایی که به جوانان خود این آگاهی را نداده و بستر مناسبی برای ایشان فراهم نکرده اند و جوان خود را دچار آشفتگی و سردرگمی که به انتخابهای نامناسب منجر می‌شوند، می‌بینند. به نظر می‌رسد یکی از مهمترین موارد در این زمینه «تربیت اجتماعی» خانواده‌ها می‌باید در نظر داشته باشند آماده ساختن فرزندان برای رودر رو شدن با جنس مخالف است. باید او را برای این رودر رویی و برخورد اجتماعی، آماده کرد. نه می‌توانیم فرزندانمان را به گونه‌ای تربیت کنیم که از هر فردی از جنس مخالف بگریزد و خود را در تاریکترین نقطه خانه مخفی کند و نه اینکه می‌توانیم آنرا به حال خود رها کرده و منتظر پیشامد روزگار بنشینیم، بلکه باید از سال‌های اولیه زندگی فرزندانمان تصویر و تصور روشنی از نحوه برخورد با جنس مخالف را برایشان ترسیم کنیم تربیت رفتار اجتماعی فرزندانمان، مستلزم حداقل دو عامل مهم است: اول شناخت صحیح و درست از الگوی مناسب رفتار اجتماعی، دوم

ارائه صحیح این الگو به فرزند. همانطور که نتایج تحقیق ریچارد لیپا در سال ۲۰۰۷ در یک پژوهش ملی با عنوان علاقمندی به جنس مخالف نشان داد که جهت گیری جنسی زنان و مردان سازمان یافته بوده و یک جزئی بیولوژیکی می باشد. بندورا نیز از همان ابتدا با ترکیب جنبه‌های شناختی و اجتماعی رفتار، به تقسیم‌بندی سنتی دیدگاه رفتارگرایی در مقابل دیدگاه‌های دیگر خاتمه می‌دهد و به اهمیت نسبی عوامل بیرونی و درونی در رفتار تأکید می‌کند. فرضیه دوم: طبق جدول ۷ مقدار ضریب همبستگی برابر $0/43-$ به دست آمده است که نشان‌دهنده یک ارتباط بسیار ضعیف بین جنسیت و گرایش به جنس مخالف می‌باشد. همچنین سطح معناداری آزمون برابر $0/410$ به دست آمده که بزرگ‌تر از $0/05$ است. بنابراین دلیلی بر رد فرض صفر وجود ندارد. در واقع این مطلب که بین بافت جنسیت و ارتباط با جنس مخالف رابطه معناداری وجود ندارد، تایید می‌شود. بندورا به بررسی یادگیری های انسان از راه دیدن و تقلید پرداخته است. او این نوع یادگیری را مهم ترین عامل رشد و یادگیری به شمار می‌آورد. این یافته با نتایج تحقیق خلیل اسماعیل پور در سال ۱۳۹۲ با عنوان رابطه معنی دار دختر و پسر و خدابخش ۱۳۸۷ با موضوع آسیب پذیری فرهنگی - اجتماعی دختر و پسر همسو نمی باشد. احتمالاً نبودن رابطه‌ی معنادار بین این دو متغیر در پژوهش حاضر به این علت می‌باشد که دانشجویانی که پرسشنامه را پر کرده اند بر این نکته که بودن دوجنس در کنار یکدیگر می تواند گرایش را سبب شود واقف نبوده اند و عوامل گرایش را چیزهای دیگری می پنداشته اند. در حالی که بودن دو جنس در کنار هم در اکثر موارد باعث کشش طرفین می شود به عنوان مثال خوابگاه‌های دانشجویی در دانشگاه صنعتی اصفهان بعد از تعطیلی دانشگاه به شدت دلگیر می باشد و باز به علت دوری از شهر این امکان که به مجامع تفریحی شهری بروند برای دانشجویان کمتر است و این مسئله منجر به شرکت در گروه‌های دوستان از هر دو جنس می گردد، که این خود گرایش به جنس مخالف را دامن می زند. از علت‌های دیگر ضعیف بودن رابطه‌ی این دو متغیر می توان به تغییرات نگرشی و ارزشی در جوانان امروز اشاره نمود به طوری که نگرش مثبت‌تر و گرایش بیش‌تر آن‌ها به روابط پیش از ازدواج بیانگر این واقعیت است که جوانان بیش از آن که تحت تأثیر گرایشات معنوی باشند از هنجارهای جامعه و فشار نیازها اثر می‌پذیرند.

فرضیه سوم: میزان استفاده از روابط مجازی با استفاده از سوالات ۱۵ تا ۱۹ پرسشنامه (پیوست) سنجیده می‌شود. با توجه به این که میزان استفاده از روابط مجازی یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۸ نشان داده شده است.

طبق جدول ۸ سطح معناداری آزمون برابر $0/000$ می‌باشد که کوچک‌تر از $0/05$ است و فرض صفر رد می‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود دارد.

نتایج این پژوهش با تحقیقات چی هونگ و همکارانش در سال ۲۰۰۵ و مریم سادات دلاور و همکارانش در سال ۱۳۹۱ و محمد جواد جاوید در سال ۱۳۹۱ همسو می باشد. در تبیین این نتیجه می‌توان گفت با وجود روزافزون امکانات مخابراتی و اینترنتی جوانان اکثر اوقات خود را صرف چت، ایمیل و اس ام اس و تلفن کرده و این کار را یک نوع سرگرمی میدانند و بعضاً بارها بیان داشته اند که یک ارتباط مبسوط قبل از ازدواجشان نیاز است و باز این روابط توجیهی برای شناخت ایشان گردیده است و این در حالی است که این کار موازی با تابوهای فرهنگی و اجتماعی نبوده و در برخی موارد فرهنگ گذشته ما را زیر سوال می برد و آن را کهنه می پندارد و به دنبال نوعی تجددگرایی و

مدرنیته می باشد. همانطور که گربنر در نظریه کاشت اجتماعی بیان داشته در جوامع مدرن رسانه ها چنان جایگاه محوری در زندگی روزمره ما پیدا کرده است که منجر به غلبه آن بر "محیط نمادین" شده و پیام‌هایش در مورد واقعیت، جای تجربه شخصی و سایر وسایل شناخت جهان را گرفته است

فرضیه چهارم: به نظر می‌رسد بین استفاده از ماهواره و میزان گرایش به جنس مخالف ارتباط معناداری وجود دارد. میزان استفاده از ماهواره با استفاده از سوال ۲۰ پرسشنامه (پیوست) سنجیده می‌شود. با توجه به این که استفاده از ماهواره یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۱۳ نشان داده شده است. طبق جدول ۱۳ سطح معناداری آزمون برابر $0/000$ می‌باشد که کوچک‌تر از $0/05$ است و فرض صفر رد می‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود دارد.

نتایج تحقیق بختیاری و همکاران با موضوع بررسی رابطه برنامه های شبکه های ماهواره تلویزیونی و هویت دینی جوانان در سال ۱۳۹۱ و نتایج تحقیق باقری هشی و همکاران با موضوع نقش شبکه های ماهواره ای فارسی زبان در پیشبرد اهداف آمریکا بفرهنگ ایرانی در سال ۱۳۹۲، همسو می باشد. در تبیین این فرضیه باید گفت، همانطور که بالریچ و فلور مطرح کرده اند، افراد وابستگیهای خاصی در شرایط خاص دارند و این وابستگی از کم تا زیاد در افراد متفاوت است.

همچنین به نظر من بد آموزی های تربیتی و رفتاری، بیداری انسان در آخر شب که وقت مناسبی برای آرامش و استراحت اوست، غفلت از کودکان و تربیت فرزندان به خاطر جاذبه های ماهواره از مضرات سوء این برنامه ها بر رفتارهای فردی انسان است و لی می شود با ایجاد و تولید و تقویت برنامه های متنوع و جایگزین توسط صدا و سیما جمهوری اسلامی که مطابق با موازین شرعی و اخلاقی و البته روحیه ی تنوع طلبی مخاطبین و قشر جوان است از طرفداران آن (ماهواره) کم کرد و گرایش را به سمت برنامه های داخلی برد، همچنین در سطح خانواده می توان با توجیه اعضای خانواده و فرزندان به عواقب بد استفاده از این رسانه و دقت و آشنایی افراد در انتخاب مسیر شان رهنمودهایی انجام داد به عنوان مثال بیان این نکات به جوانان مبنی بر این که برنامه های ماهواره با ایجاد شبهات و تلقین های غلط همراه با رنگ و لعاب زیبا در پی ضربه زدن به باورها، توهین به اسلام و تمسخر آن و نیز مبارزه با باورهای دینی و همچنین بیهویت کردن افراد و ترویج بی بندوباری، زنده کردن برخی آداب و رسوم غلط باستان و حفظ آن، ترویج خشونت و خیانت در خانواده ها و جامعه، ترویج اجناس لوکس و فرهنگ مصرف گرایی، ترویج ابتذال و مدل های غربی، افزایش جرائم و بزهکاری، روابط نامشروع، بی حجابی و بدحجابی، دختران فراری و فرزندان خیابانی، گرایش به فرهنگ بیگانه، از بین رفتن قبح روابط بین دو جنس مخالف، اختلافات خانوادگی و... از اثرات سوء ماهواره (به ویژه شبکه های فارسی زبان) در زمینه فرهنگی و اخلاقی را به دنبال دارد، ایشان را آگاه نماییم.

فرضیه پنجم: فرضیه پنجم در دو قسمت گرایشهای مذهبی را می سنجد که در قسمت الف: صرفاً گرایشهای مذهبی دانشجویان سنجش می شود و در قسمت ب: شرکت در مناسک مذهبی دانشجویان مورد ارزیابی قرار می گیرد.

فرضیه پنجم ارتباط بین میزان گرایشهای مذهبی و گرایش به جنس مخالف را بررسی می کند. با توجه به اینکه اعتقادات مذهبی و شرکت در مناسبت‌های مذهبی تا حدی دو مقوله جدا از هم هستند و سوالات پرسشنامه (سوالات

۳۲ تا ۳۵) نیز به گونه‌ای طراحی شده‌اند که پاسخ آن‌ها قابل ادغام با یکدیگر نیست، این فرضیه به دو زیر فرض تقسیم‌بندی می‌شود.

با توجه به این که اعتقادات مذهبی یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۱۸ نشان داده شده است.

طبق جدول ۱۸ سطح معناداری آزمون برابر $0/30$ می‌باشد که کوچک‌تر از $0/05$ است و فرض صفر رد می‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود دارد.

این یافته با یافته‌های دهقان تنها در سال ۱۳۸۲ با موضوع کارکرد خانواده و جهت‌گیری مذهبی در ارتباط با جنس مخالف، زینتی در سال ۱۳۸۲ با موضوع اسلام و روابط دختر و پسر و دیره در سال ۱۳۹۱ با موضوع رابطه با جنس مخالف و تاثیر باورهای دینی همسو می‌باشد.

در تبیین این فرضیه می‌توان گفت که اعتقاد به خداوند یکتا و خداشناسی جوانان باعث می‌گردد تا ایشان از روی هوس و دل عمل نکنند و حتی اگر خواهان رابطه‌آشنایی قبل از ازدواج هستند با رعایت موازین دینی و اخلاقی و با حفظ شئون اسلامی قدم بردارند و روح و جسم خود را تزکیه کنند. همچنین به نظر من و با مطالعه کتب دینی می‌توان این مسئله را چنین بیان کرد که یکی از لحظات حساس در زندگی جوانان موقعی است که بر سر دو راهی‌های گرایش و وجدان اخلاقی یا دینی قرار می‌گیرند و ناچارند یکی از آن دو را اختیار نمایند، در این مواقع است که جوانان دچار دو دلی و تردید می‌گردند و به سوی دو نقطه متضاد کشیده می‌شوند.

از یک طرف الهام الهی و ندای وجدان اخلاقی جوان را به سوی خود می‌خواند تا به راه فضیلت و شرف انسانی اش سوق دهد و از طرف دیگر، کشش نیرومند غریزه او را به جانب خود می‌کشد تا به ارضای خواهش‌های نفسانی و تمایلات ضد وجدانی اش وادار سازد. این لحظات سخت، مکرر در سر راه جوانان پیش می‌آید و با کوچک‌ترین غفلت ممکن است بزرگ‌ترین اشتباه را مرتکب شوند و برای همیشه موجبات ناکامی و تیره‌بختی خویش را فراهم آورند.

برای آن که موارد تضاد گرایش و وجدان اخلاقی و تأثیر عمیق آن در زندگی بشر به خوبی روشن گردد، در این بحث پیرامون آن باید گفت و گو شود تا جوانان به اهمیت موضوع پی ببرند و با توجه کامل مراقبت نمایند تا در چنین مواقع حساسی از مسیر پاکی و فضیلت منحرف نشوند.

چرا که در نهاد هر انسانی به قضای حکیمانه خداوند، نیرویی آفریده شده که بدون مربی و معلم، فضایل و رذایل اخلاقی را می‌شناسد و خوی نیک و بد را تشخیص می‌دهد. این قوه از سرمایه‌های فطری آدمی است که به طور طبیعی با سرشت تمام افراد بشر آمیخته شده است.

ولی در قسمت دوم فرضیه پنجم شرکت در مناسک دینی در بین دانشجویان مورد بررسی قرار گرفت.

با توجه به این که میزان شرکت در مناسبات مذهبی یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۲۴ نشان داده شده است.

طبق جدول ۲۴ سطح معناداری آزمون برابر $0/117$ می‌باشد که بزرگ‌تر از $0/05$ است و فرض صفر رد نمی‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود ندارد.

در تبیین این فرضیه با بیان اینکه کودکان و نوجوانان در مقابل همسالان خود به همانندسازی، الگوپذیری و تقلید می‌پردازند، سلامت محیط‌های اجتماعی همچون مدرسه، دانشگاه و مکانهایی که فرزندان مدت زمانی از وقت خود را در آن صرف می‌کنند باید مورد توجه قرار گیرد. به عنوان مثال، اهمیت دادن به جشن‌های عبادت و حضور فعال فرزندان در این جشن‌ها می‌تواند به آنان در درک حقیقی بُعد معنوی زندگی و تمایل آنان به مذهب اثربخش باشد.

همچنین با اشاره به اینکه بالا بردن اعتماد به نفس فرزندان و دادن حس تشخیص به آنان در کاهش گرایش آنان به جنس مخالف در دوران نوجوانی مؤثر بوده و آنان را از خطر انحراف در این دوران مصون می‌کند، بر مبنای روایت‌های دینی کسانی که شخصیت آن‌ها گرامی داشته می‌شود از گناه و رفتار ناشایست دوری می‌کنند و توجه به خواسته‌های مشروع فرزندان، دوری از افراط و تفریط در مسائل دینی و اعتقادی آنان و استفاده نکردن از ابزار ارتباطی و رسانه‌ای که منجر به انحراف نوجوانان می‌شود از عوامل مهم تربیتی در خانواده‌ها برشمرده می‌شود و توجه به این نکات ضروری می‌باشد.

فرضیه ششم: گرایش به مد با استفاده از سوال ۲۲، ۲۷ و ۲۸ پرسشنامه (پیوست) سنجیده می‌شود. با توجه به این که گرایش به مد یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۲۴ نشان داده شده است. طبق جدول ۲۴ سطح معناداری آزمون برابر ۰/۰۰۰ می‌باشد که کوچک‌تر از ۰/۰۵ است و فرض صفر رد می‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود دارد.

پژوهشی که این دو متغیر را در رابطه با هم مورد بررسی قرار داده باشد، در داخل و خارج کشور یافت نشد. همچنین در سال ۱۳۸۷ خدابخش احمدی و همکاران تحقیقی با عنوان مقایسه آسیب پذیری فرهنگی و اجتماعی دختران و پسران انجام گرفت که با تحقیق فوق همسو می‌باشد. در تبیین این فرضیه باید گفت که با توجه به جمعیت جوان کشور و با توجه به اینکه آسیب پذیری نوجوانان و جوانان در واقع شروع آسیب پذیری حداقل دو نسل آینده جامعه است توجه بیش از پیش مسئولین امور فرهنگی ضرورت دارد ضمن اینکه در برنامه و اولویت مصون سازی لازم است به نوع تفاوت آسیب پذیری در بین دختران و پسران توجه شود.

متأسفانه بخش قابل توجهی از جوانان ما، ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی خود را از محیط‌های غیر خودی و غیراصیل جوامع دیگر می‌گیرند. بی‌تردید گسترش ارتباطات اجتماعی و توسعه آن، گسترش و توسعه تکنولوژی و وسایل ارتباط جمعی و عوارض پدیده جهانی شدن در همه عرصه‌ها، در این خودباختگی و روی آوردن به فرهنگ بیگانه، نقش اساسی دارد. این امور سبب می‌شود جوانان، فرهنگ‌ها و ارزش‌های دیگر جوامع را الگو قرار دهند و به گمان اینکه این گونه روابط، عامل رشد و نشانه کمال و وسیله ابراز شخصیت است، به آن روی آورند. در این میان، مسئله رقابت جوانان و به رخ کشیدن خود برای همسالان نقشی عمده ایفا می‌کند. برخی برای اینکه در جمع دوستان مورد تحسین قرار گیرند و یا دست کم بی‌عرضه و بی‌جرات خوانده نشوند، به دنبال دوست پسر یا دوست دختر می‌گردند و با آنکه به خوبی از عواقب سوء این کارها آگاهند، از آن دست نمی‌کشند و تازه خود را مدرن و امروزی می‌خوانند.

همانطور که اریکسون، یکی از روان‌شناسان غرب، می‌گوید: جوان در این مرحله می‌خواهد روابط دوستانه نزدیکی با دیگران پیدا کند؛ ارزشمندترین و مهم‌ترین هستی و دارایی‌اش را به فردی دیگر هدیه دهد؛ در پی یافتن هویتی جدید است و گمان می‌کند خانواده و والدینش نمی‌توانند از وی حمایت کنند. بنابراین، اگر این نیاز در محیط خانوادگی به

خوبی تأمین نشود یا لطمه ببندد و مخدوش شود، نیاز به محبت و ابراز محبت و برقراری ارتباط دوستانه‌اش دچار اختلاف خواهد شد؛ در غیر این صورت آن‌ها به بهانه‌های مختلف از قبیل آشنایی برای ازدواج و تبادل نظر درباره مسائل علمی و درسی آگاهانه یا ناخودآگاه در جهت تأمین و ارضای این نیازشان گام برمی‌دارند؛ البته با روشی غلط و غیر قابل قبول که مشاهده‌اش شما را می‌رنجانند.

فرضیه هفتم: باورهای دانشجویان با استفاده از سوال ۲۳، ۲۴ و ۲۶ پرسشنامه (پیوست) سنجیده می‌شود. با توجه به این که باورهای دانشجویان یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۲۹ نشان داده شده است.

طبق جدول ۲۹ سطح معناداری آزمون برابر ۰/۰۰۰ می‌باشد که کوچک‌تر از ۰/۰۵ است و فرض صفر رد می‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود دارد. با توجه به مثبت بودن مقدار ضریب همبستگی نتیجه می‌شود که این دو متغیر با یکدیگر رابطه مستقیم دارند.

نتایج این تحقیق با نتایج تحقیق توماس و مرتون در سال ۱۹۸۰ با موضوع مقایسه صفات جنسی زن و مرد و تریسی چانگ و همکاران در سال ۲۰۰۳ با موضوع یک مدل روانی- اجتماعی از هر دو جنس و حامدی و همکاران در سال ۱۳۹۱ با موضوع بررسی تمایز یافتگی خود و کیفیت رابطه همسو می‌باشد.

آشنایی و رابطه با جنس مخالف برای شناخت و ازدواج این روزها رواج زیادی دارد. آنقدر که ازدواج‌های سنتی و خانوادگی در شهرهای بزرگ کم‌رنگ شده‌اند و باور خیلی از جوان‌ها این شده که ترجیح می‌دهند پیش از ازدواج با همسرشان آشنایی داشته باشند. در تبیین این فرضیه باید گفت خیلی وقت‌ها افرادی که از این روش برای شناخت فرد مقابل بهره می‌برند نه تنها به شناخت و باور کاملی از فرد مقابل نمی‌رسند بلکه با مشکلاتی مثل ضربه‌های روحی، افسردگی، سوء استفاده‌های جسمی، روحی، مالی و... نیز مواجه می‌شوند. در واقع وابستگی بسیار طرفین به یکدیگر (به خصوص خانم‌ها) آنها را از هدف اصلی که رسیدن به شناخت کامل فرد مقابل است، باز داشته و بیشتر درگیر مسائل و دل‌مشغولی‌های عاطفی می‌کند. برای مقابله با این مشکل دختر و پسر باید سعی کنند که ارتباطی سالم با یکدیگر برقرار نمایند. ارتباط سالم میان دختر و پسر ارتباطی است که در یک چارچوب مشخص و منطبق بر ارزش‌های درست جامعه شکل می‌گیرد. برای اینکه افراد بتوانند در قالب ارتباط با جنس مخالف به شناختی کامل از او دست یابند و در نتیجه ازدواجی موفق داشته باشند توجه به برخی نکات لازم و ضروری است. برقراری ارتباط هدفمند با حضور و اطلاع خانواده‌ها بسیاری از ارتباطاتی که امروزه میان دختر خانم‌ها و آقا پسرها شکل می‌گیرد هدف جدی و ارزشمندی را دنبال نمی‌کند و صرفاً به قصد گذران وقت و لذت جویی می‌باشد. به همین دلیل است که آسیب‌های ناشی از آن بسیار بزرگ و مهم تلقی شده و گاه افراد را به ورطه نابودی می‌کشاند. مطالعه در مورد جنس مخالف نیز راهگشای ایشان خواهد بود تا با شناخت بیشتر از جنس مخالف با او رفتار کنند و یک باور درست، نسبت به جنس مخالف در ذهن خود داشته باشند.

فرضیه هشتم: پایبندی به فرهنگ ایرانی با استفاده از سوال ۲۹ پرسشنامه (پیوست) سنجیده می‌شود. با توجه به این که پایبندی به فرهنگ ایرانی یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور

بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۳۴ نشان داده شده است.

طبق جدول ۳۴ سطح معناداری آزمون برابر $0/410$ می‌باشد که بزرگ‌تر از $0/05$ است و فرض صفر رد نمی‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود ندارد.

یافته‌های این تحقیق با نتایج تحقیق هانوج فلوم در سال 2014 با موضوع رابطه حرفه‌ای و ساخت و ساز هویت زنان و مردان در عمل و نقش فرهنگ و نتایج تحقیق احمدی و همکاران در سال 1387 با موضوع آسیب‌پذیری فرهنگی - اجتماعی دختران و پسران همسو نمی‌باشد.

در تبیین این فرضیه می‌توان گفت که با رشد فکری و ارتقا آگاهی نسبی اجتماعی هنوز بسیاری فکر می‌کنند که محدود کردن ارتباط با نامحرم تحجر و عقب ماندگی است و باید به سمت ارتباط آزاد و بی‌موانع حرکت کرد چه در زمان قبل و چه در دوران جدید تمدن بشری اسلام این توصیه که ارتباط‌های دو جنس به صورت کنترل شده باشد و یک ارتباط و برخورد انسانی باشد نه ارتباط حیوانی یعنی در برخورد با یک خانم نگاه ما به یک فردی است که دارای ارزش و احترام است و جایگاه اجتماعی و توانمندی‌هایی غیر از جاذبه‌های جنسیتی دارد آرامش فکری دو فرد و تمرکز در انجام امور و حفظ ارزش و کرامت زن و ابزار و سیله نبودن او و ... از فواید رعایت این مسله است ولی به خاطر برهم خوردن شرایط تامین نیازهای عاطفی و جنسی افراد و تغییر و نا به سامانی در سبک زندگی که دارای تلاطم‌های مختلف و زیادی است فشارهای عصبی شکل می‌گیرد ترس و استرس از دست دادن جایگاه اجتماعی و در جمع دوستان و آشنایان - وضعیت و آینده ما و خلاء یک حامی و پشتوانه مطمئن و افزایش سن ازدواج و نبود شرایط ازدواج و حال بد ناشی از پیدا نکردن یک فرد مناسب برای همراهی و شریک زندگی و ..... که به سادگی با یک حرکت جمعی و مدیریت شده می‌توان این مشکلات به وجود آمده را برطرف کرد. اما جوانان ما فرهنگ اصیل ایرانی را دست کم گرفته و به فرهنگ‌های غربی و بی‌بندوباری آنها توجه بیشتری نشان می‌دهند و با اینکه نتایج این فرضیه معنادار نیست، به نظر من این به دلیل عدم آگاهی دانشجویان در دانشگاه صنعتی اصفهان نسبت به فرهنگ اصیل ایرانی و گرایش به جنس مخالف می‌باشد.

فرضیه نهم: برای بررسی این فرضیه، در سطح $0/05$ آزمون زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد:

امکانات سرگرم‌کننده با استفاده از سوال 25 ، 30 و 31 پرسشنامه (پیوست) سنجیده می‌شود. با توجه به این که امکانات سرگرم‌کننده یک متغیر نسبی و گرایش به جنس مخالف یک متغیر اسمی دو وجهی است، به منظور بررسی ارتباط بین آن‌ها از ضریب همبستگی پیرسون استفاده می‌شود. نتایج این بررسی در جدول ۳۶ نشان داده شده است. طبق جدول ۳۶ سطح معناداری آزمون برابر $0/640$ می‌باشد که بزرگ‌تر از $0/05$ است و فرض صفر رد نمی‌شود. بنابراین ارتباط معناداری بین این دو متغیر وجود ندارد. متأسفانه پژوهشی که این دو متغیر را در رابطه با هم مورد بررسی قرار داده باشد، در داخل و خارج کشور یافت نشد.

به نظر میرسد علت معنادار نبودن فرضیه فوق عوامل زیر می‌باشد:

تفریح و سرگرمی: یکی از عمده‌ترین مقاصد رابطه با جنس مخالف، برخورداری از نوعی سرگرمی است. قرار عاشقانه برای جوان، لحظاتی سرشار از خوشی و لذت فراهم می‌سازد که به خودی خود می‌تواند هدف باشد.

همراهی و معاشرت بدون مسئولیت ازدواج: هم‌نشینی و همراهی با دیگران، یکی از نیرومندترین انگیزه‌های رابطه عاشقانه است. تمایل به دوستی، پذیرش عاطفه و عشق دیگری یکی از جنبه‌های طبیعی و سالم رشد و تحول آدمی است.

افزایش منزلت اجتماعی: کسانی برای کسب موفقیت، اثبات و حفظ موقعیت اجتماعی خود به این‌گونه رابطه‌ها کشیده می‌شوند، به علاوه عضویت در دار و دسته‌های خاص است که باعث می‌شود جوان برای کسب منزلت اجتماعی، روابط عاشقانه برقرار سازد.

تعیین و انتخاب همسر: قرارها و برخوردهای دختران و پسران، به ویژه در سنین بالاتر، به انتخاب همسر و ازدواج می‌انجامد؛ خواه این انتخاب آگاهانه باشد یا نباشد. البته اینکه رابطه‌های عاشقانه به همسرگزینی بینجامد، به تمامی تجربه‌های فرد بستگی دارد. همه ارتباطها، به ازدواج‌های عاقلانه منتهی نمی‌شوند؛ به خصوص اگر دختران و پسران دلداده، تحت تأثیر خصوصیات و عواملی سطحی یکدیگر را برگزیده باشند.

۵-۲- نتیجه‌گیری

پیش‌گیری از آسیب‌های فردی و اجتماعی در زمینه‌ی روابط بین فردی مستلزم توجه به ابعاد چهارگانه سلامت (زیستی، روانی، اجتماعی، معنوی) می‌باشد و ارزش‌ها، نگرش‌ها و گرایش‌ها از عوامل مهم مرتبط با سلامت افراد به‌شمار می‌آیند. فرهنگ و اجتماع نیز به عنوان عامل مهم در تعیین ارزش‌ها، باورها و هنجارها، در این مطالعه مورد بررسی قرار گرفتند. با توجه به اهمیت عوامل اجتماعی و فرهنگی در گرایش به جنس مخالف و با در نظر گرفتن تعاریف ارتباط با جنس مخالف، انتظار می‌رود فرهنگ و اجتماع که بالاترین تأثیرگذار به‌شمار می‌آیند نقش مؤثری در نوع ارتباطات به ویژه ارتباط با جنس مخالف داشته باشند.

پیشنهادهای کاربردی

نظر به افزایش میزان روابط پیش از ازدواج در بین جوانان و پیامدهای آسیب‌زای آن، ضروری است تحقیقاتی در این زمینه صورت گیرد و نتایج آن در جهت برنامه‌ریزی برای اصلاح نوع روابط، مورد استفاده مراکز ذیربط قرار گیرد. براساس نتایج به دست آمده در این پژوهش پیشنهاد می‌شود:

۱- علی‌رغم وجود همبستگی به دست آمده بین شرایط اجتماعی و فرهنگی در گرایش به روابط دختر و پسر، نظر به اهمیتی که فرهنگ و اجتماع در نوع نگرش و گرایش‌های افراد دارد می‌توان از طریق اصلاح سبک‌های تربیتی در خانواده‌ها و آموزش صحیح در مراکز آموزشی و پرورشی و نیز با اصلاح الگوهای مدیریتی و برنامه‌ریزی در جامعه برای جوانان به آن‌ها کمک کرد تا با افزایش سطح اطلاعات و با تقویت توانمندی‌هایی هم‌چون تفکر عمیق، مسئولیت‌پذیری، حل مسئله، دوراندیشی، تفکر انتقادی، کنترل هیجانی و سایر مهارت‌های فردی و اجتماعی، توانایی مدیریت روابط با جنس مخالف را کسب کنند.

۲- با توجه به حساس بودن دوره‌ی نوجوانی و جوانی به خصوص در مقطع دانشجویی، توجه ویژه به کاهش آسیب‌های احتمالی در این دوره مورد توجه متولیان تربیتی و مسئولین قرار گیرد.

۳- نتایج تحقیق حاضر به منظور مدیریت بهتر روابط دختر و پسر، مورد استفاده مراکز مشاوره و فرهنگی در دانشگاه‌ها قرار گیرد.

۴- با توجه به قابلیت رشد اجتماعی و این‌که نوجوانی و جوانی مناسب‌ترین دوره برای آموزش‌ها جهت ارتقاء توانایی‌های معنوی فرد از لحاظ نوروسایکولوژی می‌باشد، نظام آموزش و پرورش در این زمینه به طور جامع و مقتضی برنامه‌ریزی نماید.

۵-۵- پیشنهادها برای تحقیقات آینده

- ۱- پیشنهاد می‌گردد این مطالعه در مورد دانشجویان سایر رشته‌ها انجام گردد.
- ۲- پیشنهاد می‌گردد این تحقیق در مورد دانشجویان سایر شهرها صورت گیرد.
- ۳- پیشنهاد می‌گردد این پژوهش در مورد کل جوانان شهر اصفهان اجرا شود.
- ۴- پیشنهاد می‌شود این پژوهش در مورد کل جوانان کشور انجام گردد.

منابع

کتاب فارسی:

- قرآن کریم

- آرون، ر (1377) مراحل اساسی اندیشه در جامع ه شناسی، ترجمه باقر پرهام، تهران، انتشارات علمی و فرهنگی
- احمدی، ع (۱۳۸۷) تحلیلی تربیتی بر روابط دختر و پسر در ایران، تهران، سازمان انجمن اولیا و مربیان.
- اعزازی، شهلا (۱۳۷۶) ، جامعه شناسی خانواده با تاکید بر نقش، ساختار و کارکرد خانواده در دوران معاصر، تهران: انتشارات روشنگران و مطالعات زنان.
- اولیا، ن (۱۳۸۸)، آموزش غنی سازی زندگی زناشویی، تهران، نشر دانژه ،
- بانکی پورا (۱۳۸۰) تحلیلی بر روابط دختران و پسران دانشجو، مجموعه مقالات هم اندیشی و بررسی مسائل و مشکلات زنان ، قم، دفتر مطالعات و تحقیقات زنان.
- بودن، ر (۱۳۷۳)، تحرک اجتماعی، ترجمه مومن کاشی، گناباد، نشر مردنیز .
- بهنام، ج (۱۳۴۸) ، جمعیت شناسی عمومی، چاپ اول، تهران: انتشارات دانشگاه.
- تنهایی، ا (۱۳۸۲) جامعه شناسی نظری، تهران ، نشر بهمن برنا، چاپ اول.
- توسلی، غ (۱۳۸۰) نظریه های جامعه شناسی، تهران، انتشارات سمت، چاپ اول.
- تریاندیس، ه (۱۳۷۸) فرهنگ و رفتار اجتماعی، ترجمه نصرت فتی ، تهران، نشر سانس .
- جوان، ع (۱۳۸۷) بررسی روابط دختر و پسر در ایران، قم ، انتشارات دفتر عقل.
- رئیسی، ز (۱۳۸۰)، مقدمه ای بر روانشناسی ازدواج، نشر مانی.
- ریان، ک (۱۳۸۹) سرشت جنسی انسان، خشایار مینوی، تهران، انتشارات دانژه
- ساروخانی، ب (۱۳۷۵) ، مقدمه ای بر جامعه شناسی خانواده، تهران ، نشر سروش.
- ساعتچی، م (۱۳۷۷)، نظریه پردازان و نظریه ها در روانشناسی، انتشارات سخن.
- صدیق اورعی، غ (۱۳۷۸) ، مسائل اجتماعی جوانان، مشهد، انتشارات جهاد دانشگاهی .

- فقیهی، ع (۱۳۸۷) تربیت جنسی، مبانی، اصول و روشها از نظر قرآن و حدیث، قم، انتشارات دار الحدیث.
- کیهان نیا، آ (۱۳۷۷) جوانان و ازدواج (روانشناسی رفتار زوجهای جوان)، تهران، انتشارات مادر
- کارن، ه (۱۳۸۱) روانشناسی زن، ترجمه محمد حسین سروی، تهران، انتشارات دانژه
- گلزاری، م (۱۳۸۶) آموزش مشاوره با نوجوانان در ارتباط با جنس مخالف، دانشگاه علوم پزشکی تهران، ایران
- گیدنز، آ (۱۳۸۸)، پیامدهای مدرنیت، ترجمه محسن ثلاثی، تهران: نشر مرکز.
- ماسن، پ (۱۳۸۸) رشد و شخصیت کودک، ترجمه مهشید یاسایی، تهران، نشر مرکز،
- مرکز آمار ایران (۱۳۸۸) تحلیلی بر ویژگیهای ازدواج در ایران، تهران.
- نراقی، ا (۱۳۸۴) جامعه، جوانان، دانشگاه، تهران، نشر فرانکلین.
- نیکزاد، ع (۱۳۸۳) روابط زن و مرد از دیدگاه اسلام، ترویج، تعطیل و تعدیل، کتاب زنان، ش ۲۵.
- مجدم، ا (۱۳۷۸)، انسان در دو جلوه، تهران، انتشارات مکیال
- میرباقری، م (۱۳۸۱) نتایج پژوهش ملی در وضعیت و نگرش و مسائل جوانان ۱۹-۱۴ سال تهران، تهران، انتشارات سازمان ملی جوانان
- هورنای، ک (۱۳۸۱) روانشناسی زن، ترجمه محمد حسین سروی، تهران، نشر دانژه.
- یوسفی، ا (۱۳۸۶)، سالم سازی روابط دختران و پسران، مجله تازه های روان درمانی، ش ۴۴-۴۳ مقالات فارسی:
- آزاد ارمکی، ت (۱۳۸۹) بررسی تحولات اجتماعی فرهنگی در طول سه نسل خانواده های تهران، مجله علوم اجتماعی، شماره ۱۴.
- احمدی نوده، خ (۱۳۸۶) بررسی رابطه بین اعتقادات دینی و آسیب دیدگی فرهنگی خانواده، مجله علوم رفتاری، شماره ۱.
- خطیبی، ش (۱۳۸۴) شکست تحصیلی بارزترین عارضه دوستی و ارتباط دختران و پسران، مجله پیوند، شماره ۳۰۷.
- دل آور، م، احمدی، ح (۱۳۹۱)، رابطه استفاده از فناوری های ارتباطی و اطلاعاتی بر میزان ارتباط با جنس مخالف، دو فصلنامه علوم اجتماعی، سال نهم، شماره ۲، پاییز و زمستان ص ۱-۲۴
- زارعی، م (۱۳۹۰) روابط آزاد زن و مرد از دیدگاه آموزه های دینی و روانشناسی، مجله معرفت، سال بیستم، شماره ۱۶۳، ص (۸۱-۹۶)
- زینتی، ع (۱۳۸۲) اسلام و روابط دختر و پسر، فصلنامه مطالعات راهبردی زنان، شماره ۲۴، تابستان.
- سامانی، س و همکاران (۱۳۸۹) مقایسه فرآیندها و کنش های خانواده در نوجوانان عادی و بزهکار، فصلنامه مطالعات جمعیتی، ص ۴۳-۶۸.
- شاه آبادی، ا (۱۳۹۰) تبیین دوگانگی تصورات قالبی جنسیتی از نظر دانشجویان دانشگاه یزد، فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی، سال یازدهم، شماره ۴۱.
- صالحی، ص (۱۳۸۵) اختلاط و انفکاک در محیط های اجتماعی زنانه و مردانه از مبانی اسلام تا فمینیسم پست مدرن، فصلنامه بانوان شیعه، ش ۱۰.

- عبدالهیان، ح (۱۳۸۳)، ارزش سنت و باز تولید فرهنگی. مجموعه مقالات دومین همایش انجمن جمعیت شناسی ایران، با عنوان بررسی مسائل جمعیتی ایران با تاکید بر جوانان. دانشگاه شیراز. انتشارات مطالعات و پژوهش های جمعیتی آسیا و اقیانوسیه. ص ۲۵۵-۲۹۰.
- خلیج آبادی، ف (۱۳۸۹) بررسی نقش خانواده در ارتباطات با جنس مخالف قبل از ازدواج در دختران دانشجو در تهران، فصلنامه خانواده پژوهشی، سال ششم، شماره ۲۴.
- ماهینی، ا (۱۳۹۱) پژوهشی در ارتباط دختر و پسر در دانشگاهها و نقد دیدگاهها، فصلنامه پژوهش نامه اخلاق، شماره ۱۶.
- مجد الدین، ا و جمالی، ا (۱۳۸۶) ، بررسی دلایل و اثرات افزایش سن ازدواج دختران روستایی در ایران، فصلنامه تخصصی جامعه شناسی دانشگاه آزادآشتیان، سال دوم، شماره چهارم.
- محمودیان، ح (۱۳۸۳) ، سن ازدواج در حال افزایش، بررسی عوامل پشتیبان، مجله علوم اجتماعی، شماره ۲۴.
- موحد، م و همکاران (۱۳۸۸) ناهمگونی جنسیتی ، نگرش افراد و ارتباط دختران و پسران در دانشگاه، مطالعات راهبردی زنان، سال یازدهم، شماره ۴۴. ص ۷۲-۳۷.
- یعقوبی دوست، م (۱۳۹۲) بررسی رابطه بین میزان دینداری والدین و خشونت خانگی آنها نسبت به فرزندان، فصلنامه مطالعات جامعه شناختی جوانان، سال چهارم، پاییز ۹۲
- پایان نامه:
- بهرامی، ب. (۱۳۸۰) مقایسه اثربخشی دو شیوه درمانی گروهی با روشهای تحلیل روانی و شناختی بر روی ناسازگاری زوجین. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علامه طباطبایی.
- حسین زاده، ر (۱۳۸۷) بررسی عوامل جامعه شناختی موثر در تاخیر ازدواج وانان شهرستان گرمسار، پایان نامه کارشناسی ارشد جامعه شناسی، دانشگاه آزاد گرمسار.
- حیدر نژاد، ا (۱۳۸۹) بررسی نقش مذهب و دین باوری در کاهش گرایش دانش آموزان شاهد و ایثارگر به انحرافات در مدارس متوسط خراسان جنوبی. پایان نامه کارشناسی ارشد، روان شناسی تربیتی ، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بیرجند.
- طراویان، م (۱۳۸۳)، بررسی رابطه بین جو سازمانی مدارس متوسطه شهر اصفهان تعهد سازمانی دبیران، پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه خوراسگان
- فرقانی، ر (۱۳۸۲). بررسی اثربخشی آموزش گروهی شناختی- رفتاری بر رضایت زناشویی زوجین شهرستان شهرکرد. پایان نامه کارشناسی ارشد روان شناسی بالینی. اصفهان. دانشگاه اصفهان.
- نصیری نژاد، م (۱۳۸۹) بررسی رابطه بین نگرش های مذهبی و سلامت روان دانشجویان متوسط شهرستان قاینات ، پایان نامه کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی بیرجند.
- Alice D. Dreger. Published online: 23 April 2008. Springer Science+Business Media, LLC 2008.
- Brown AD. (2001). Sexual relations among young people in develop-ing countries: evidence from who case studies, Occasional Paper, Geneva: World Health Organization (who), Department of Reproductive Health and Research

- Chi- Hung(2005). Gender Difference and Related Factors Affecting online -
Gaming Addiction Among Taiwanese Adolescent. The Journal of Nervous and Mental
Disease. 193(4) : 273-277
- Olson, D.H.,& defrain ,J.(1997). Marriage and the family. Diversity and -
strengths(2nd ed).Mountain view, CA: May field
- Lipa.Richard(2010).social interaction , co -worker altruism , and incentives. -
Economic behavior.69:293-301.
- Larson,J., Holman , T., Klein , D., Busby, D., Stahmann, R., & Peterson ,D. -
(1995). A review of comprehensive questionnaires used in premarital education and
counseling. Journal of family relations. 44,245-252